

maatte have en saadan Anskuelse, saa vilde jeg ganske vist ønske, at han vilde holde et vaagent Øie med de enkelte Afdelinger, hvor han tror, at noget Saadant har fundet Sted og drage de rette Bedkommende til Ansvar; jeg tror, at det vilde have en gaanligere Virkning end Udtalelser holdte i en saa stor Almindelighed som dem, der idag ere komne frem her. Derksom imidlertid Forholdet maatte være det, at Marscherne hidtil have været for anstrængende, da viser det jo kun, at Planen for dem har været galt anlagt, og saa er det jo saa meget mere nødvendigt, at vedblive med disse Marschvælfser for at faae dem ordnede efter en forstandigere Plan. Det maa nemlig erindres, at man, naar Mandstabet bliver indkaldt til Krig, ikke kan gaa succesfult frem; saa kan man være nødt til at rykke ud maaste den første Dag efter Indkaldelsen, og saa er det nødvendigt, at ikke alene Mandstabet er indøvet dertil, men at ogsaa Befalingsmændene have et fuldstændigt klart Blik for, hvormeget man kan byde Mandstabet i de første Udrykningsdage. De Fakta, den ærede Minister nævnte, vilde derfor, dersom de virkelig forholdt sig rigtige, langt snarere tale for end imod Nødvendigheden af at beholde Marschvælfserne netop i den første Del af Leirtiden. Den høitærede Minister gjorde mig den Ære at udtale ligeoverfor mig, at han, inden han havde taget sin Bestemmelse, havde raadført sig paa forskjellig Maade; han tilspøiede, at han havde gennemgaaet samtlige Udtalelser fra de høiere Autoriteter fra 1872, og at alle disse gik ud paa at foreslaa en Forkortelse af Leirtiden og Indførelsen af lang udgaaende Manøvrer. Alle disse Udtalelser fra de høiere Autoriteter fra 1872 ere mig selvsølgelig bekendte fra tidligere Tid, og jeg tror ikke at begaa nogen Indiskretion ved at sige, at disse Udtalelser ikke angik de to nævnte Spørgsmaal som eneste Spørgsmaal, men at de vare Besvarelser paa en Række af Spørgsmaal, hvori de to særligt nævnte indgik som enkelte Led, og at altsaa de Bedkommende, der besvarede dem alle, vistnok maa antages at have forudsat, at der samtidig med den af dem antydede Forkortelse af Leirtiden ogsaa blev truffet de forskjellige øvrige af dem antydede Foranstaltninger, der skulde bøde paa denne Indskrænkning af Leirtiden. Den høitærede Minister meddelte, at han senere havde talt med høierestaaende Officerer og Autoriteter og derefter havde fundet, at det af ham paatænkte Forslag var tilraadeligt. Jeg skal selvsølgelig ikke udtale mig over dette Punkt; men jeg tror dog at burde sige, at efter ren menneskelig Erfaring vide jo Alle, at de Svar, der gives, for en meget stor Del afhænge af de Spørgsmaal, der fremsættes. Det Spørgsmaal, hvori efter min Opfattelse Gunden egentlig ligger begravet, er, om det er militærpolitisk forstandigt at vælge et Dieblis som dette, hvor det ikke har været muligt ad Lovgivningsveien at faae

gjennemført Nogetsomhelst til at forbedre Hærens personelle Ordning, til netop at fremkomme med Initiativet til Indskrænkninger i Tjenestetiden for vore Afdelinger af Linien. Det er for mig det egentlige Hovedspørgsmaal. Et Spørgsmaal af en saadan Beskaffenhed vil jeg overordentlig godt kunne forstaa, at den høitærede Minister ikke har villet forelægge for sine Underordnede, og jeg vilde have fundet det overordenlig naturligt, om de Underordnede, hvis det var blevet dem forelagt, havde sagt: Nej, lad os helst være fri for at besvare det. Den høitærede Minister udtalte Ønsket om, at der ikke maatte blive nedsat Udvalg, og dette Ønske blev støttet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg), idet han mente, at et Udvalgs Nedsættelse var ensbetydende med Sagens Begravelse. Jeg antydede, da jeg først havde Øret, at jeg ønskede, at Sagen skulde komme i et Udvalg, men jeg ansaa det for rigtigt først at stille Forslag derom, efterat den første Forhandling var endt. Jeg tror ogsaa, at det vides om mig, at, naar jeg har foreslaaet en Sag henviset til et Udvalg, og da navnlig til et Udvalg, hvoraf jeg selv har den Ære at være Medlem, da har det ikke været min Skyld, om dette senere er blevet et Begravelsesudvalg, og noget Saadant har heller ikke været min Hensigt denne Gang. Jeg anser det for nødvendigt, at den foreliggende Sag undersøges næriere, inden jeg kan danne mig en moden Dom om, hvorvidt jeg endelig vil kunne afgive min Stemme for Lovforslaget; jeg anser det nødvendigt i denne Anledning at faae forskjellige yderligere Oplysninger, og jeg har desuden tænkt mig Muligheden af, at der paa Grundlag af de modtagne Oplysninger kunde gives en Maade at omrøbegere Lovforslaget paa, der baade kunde tilfredsstille den høitærede Minister og fjerne de Betænkeligheder, som jeg tror at have fundet derved. Det er i den Hensigt, og udelukkende i den Hensigt, at jeg har tænkt mig, at der burde nedsættes et Udvalg, og jeg skal ganske vist, hvis Andre ikke ville foreslaa det, tillade mig at fremsætte Forslag derom. Jeg vilde meget beklage, om ærede Herrer ville forhindre mig i at faae de Oplysninger, jeg ønsker, og som det stiller sig fuldstændig berettiget at forlange, naar Lovforslaget ikke er ledsaget af et eneste Ord til Motivering. Dersom den beklagelige Følge af Hensivningen til Udvalget skulde blive, at Sagen blev begravet, fordi, som den høitærede Minister sagde, Liden er saa langt fremrykket, kan jeg kun dertil sige, at saa ligger Skylden derfor udelukkende hos den høitærede Minister, der først har indbragt Lovforslaget den 8de Mai, altsaa ikke mere end en god Maaned, før Leiren skal holdes. Jeg forbeholder mig — jeg kan ikke gjøre det nu — naar vi senere komme dertil, efterat vi have stemt over Lovforslagets Dørgang til 2den Behandling, at stille Forslag om, at der nedsættes Udvalg.